

JANONIEČIŲ PILIETIŠKUMO, DEMOKRATIJOS IR KREPŠINIO PAMOKOS BASKŲ KRAŠTE

Vasario 21–26 dienomis Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos Erasmus+ projekto „More Participatory Democracy, More Active Citizenship“ dalyviai lankėsi Ispanijos Baskų krašte, kur susitiko su partneriais iš Agrupamento de Escolas Camilo Castelo Branco, Vila Nova de Famalicão (Portugalija) ir IES URBI BHI, Basauri (Ispanija). Tai jau ketvirtas partnerių susitikimas, kurio tikslas – tyrinėjant savo ir visuomenės gyvenimą, įgyti supratimą apie asmens teises ir pareigas, bendruomenės ir visuomenės struktūrą, jų tvarkymosi būdus, pagrindines valdžios institucijas, jų funkcijas, demokratijos vertybes ir principus.

Projekto veiklos (02.22 d.) tradiciškai prasidėjo nuo ekskursijos po mokyklą, šalių partnerių (Lietuvos, Ispanijos, Portugalijos) pristatymais, susipažinimo veiklomis bei žaidimais. Pirmosios dienos popietė buvo skirta susipažinti su Bilbao miestu: jo istorija, architektūra, muziejais. Didžiausią įspūdį paliko apsilankymas Gugenheimo muziejuje. Prie moderniosios architektūros šedevro mus pasitiko mielas gyvų gėlių gigantiško dydžio šuniukas. Kontrastas tarp šios švelnumo ir trapumo dvelkiančios gigantiškos gėlių kompozicijos ir titano tvirtovės dar kartą patvirtino, koks įvairus gali būti menas. Bilbao panorama geriausiai atsiskleidė nuo Artxanda kalno viršūnės, kurią pasiekėme funikulieriumi. Miesto dvasią atskleidė pasivaikščiojimas Nerviono upės pakrante.

Antroji veiklų diena prasidėjo Ispanijos, Portugalijos ir Lietuvos politinių sistemų pristatymais. Lietuvos politinę sistemą pristatė Dagnė Kvietkutė ir Lukas Šimaitis. Po to vyko debatai, kurių metu projekto dalyviai demonstravo gebėjimą kritiškai mąstyti, socialinių problemų sprendimo procese naudoti įgytas įvairių socialinių mokslų žinias. Debatų patirtimis dalijosi mūsų gimnazistė Medeina Česnaitė, kuri dalyvauja gimnazijos debatų klubo veiklose. Po to mūsų laukė kelionė į Vitoriją-Gasteisą, Baskijos regiono sostinę ir Alavos provincijos centrą. Aplankėme Baskų parlamentą, kurį sudaro 75 deputatai išrinkti pagal proporcingo atstovavimo sistemą. Mus sužavėjo Parlamento simbolis – ažuolinė skulptūra, kuri vaizduoja stilizuotą medį, užuomina į tradiciją, kai baskų politiniai susirinkimai rinkdavosi po medžiu. Pažintis su Baskų sostine vyko aplankant

katedrą, miesto aikštę, Baskijos universitetą. Projekto dalyvių, o ypač lietuvių, laukė siurprizas – susitikimas su Vitorijos „Baskonia“ krepšinio klubo žaidėju, janoniečiu – Roku Giedraičiu. Rokas pasakojo apie savo karjeros kelią, pasidalijo mokyklinių metų prisiminimais, gimnazijai padovanojo savo krepšinio klubo marškinėlius, nusifotografavo su projekto dalyviais. Mokiniai ir mokytojai buvo sužavėti „Baskonijos“ klubo atstovų sudaryta galimybe apsilankyti Fernando Buesos arenoje ir suorganizuotu susitikimu su Roku.

Trečioji projekto veiklų diena prasidėjo veiklomis, kurios ugdė gebėjimus suprasti žiniasklaidos daromą įtaką visuomeniniams ir politiniams procesams ir mokėjimą kritiškai vertinti informacijos šaltinius. Veiklų metu sužinojome ir apie prasidėjusią Rusijos invaziją į Ukrainą. Ši žinia privertė susimąstyti ir vertybėmis pagrįsti savo elgesį. Tai virto Ukrainos palaikymo akcija – projekto dalyviai sustojo ratu, susikibo rankomis, išreiškdami vienybę su ukrainiečiu tauta. Po to vyko į Gernikos miestą, kurį 1937 m. balandžio 26

d., Ispanijos pilietinio karo metu, jungtinės vokiečių ir italų aviacijos pajėgos subombardavo. Šio įvykio tema dailininkas Pablas Pिकास nutapė savo žymųjį paveikslą „Gernika“, Aplankėme mieste Taikos muziejų, slėptuves, Sandraugų rūmus, Gernikos ažuolą. Mintimis vis grįždavome į Ukrainą, tikėdami demokratinių jėgų pergale. Dieną baigėme viešnagė Bermeo miestelyje.

Ketvirtoji veiklų diena buvo skirta ugdyti supratimą, jog daugelį problemų gali ir turi padėti spręsti aktyvi visuomenė, kurios kertinė ašis yra veiklus pilietis. Mokiniai dalijosi savo patirtimis mokinių savivaldos veiklose. Janonietės Justina Galvičiūtė ir Miglė Sudeikytė pristatė J. Janonio gimnazijoje veikiančio mokinių Seimo funkcijas ir veiklas. Ispanijos ir Portugalijos mokiniai pristatė savo mokinių savivaldą. Apibendrinant pranešimus ir diskusijose išsakytas mintis, galima teigti, kad visose mokyklose formuojasi aktyvus pilietis, kurio balsas mokyklų bendruomenėje girdimas ir analizuojamas. Janonietės Viktorija Maneikytė ir Aurėja Ambrozevičiūtė pristatė Lietuvos

piliečių organizuojamas akcijas, siekiant demokratijos stiprinimo ir problemų sprendimo. Vėliau turėjome susitikimą su portugalė, kuri šiuo metu dirba Bilbao miesto simfoniniame orkestre. Klausėmės jos karjeros įžvalgų ir atliekamos muzikos. Diena baigėsi projektnių veiklų įsivertinimu ir sertifikatų įteikimu. Vieni kitus nustebinome dovanomis, kurios atspindi mūsų šalis.

Savaitės bėgyje netrūko tiek edukacinių, tiek kultūrinių veiklų. Mokiniai, gyvendami baskų šeimose, turėjo galimybę iš arčiau susipažinti su baskų gyvenimo būdu, kulinariniu paveldu. Jie pastebėjo, kad visi pietūs ir vakarienės susideda iš trijų dalių: primo plato, segundo plato ir postres (desertas). Vakarienės šiame krašte prasideda vėlai, dažniausiai devintą ar dešimtą vakare. Nieko čia nestebina vidurnaktį aplink stalus šokinėjantys penkiamečiai ar tėveliai, liūliuojantys vos pasaulį išvydusius kūdikius. Geros tikro bendravimo tradicijos

čia tikrai nepamirštos. Baskai – labai draugiška tauta.

Trumpa kelionė baigėsi, bet patirti įspūdžiai ir įgytos patirtys išliks visam gyvenimui. Dalyvavimas Erasmus+ projekte – neįkainojama patirtis mokiniams bei mokytojams. Mokiniai ne tik tobulina savo užsienio kalbų žinias, bet ir moko bendrauti bei bendradarbiauti, dirbti komandoje, mokytis tolerancijos, solidarumo, pilietiškumo, siekti numatyto galutinio rezultato. Mokytojams yra galimybė dalintis savo patirtimi su užsienio kolegomis. Dalyvaudami projektuose mes tampame kitokie: atviresni kitoms kultūroms, brandesni, savarankiškesni, atsakingesni, praplėtę akiratį, susiradę naujų draugų.

Projektą finansuoja Europos Sąjunga, programa Erasmus+.

*Kristina MURAUSKIENĖ,
Juliaus Janonio gimnazijos
Erasmus + projekto koordinatore*

Užs. Nr. 502867